

Azt mondják: a jövő elkezdődött. Miközben csak a múlt folytatódik

Újabb tervek a közgazdász szakma leértékelésére

Kényszerpályák, tévutak – Az új nomenklátúra c. könyvemben már bemutattam a közgazdász szakma sajnálatos leértékelését és hogy ez mekkora károkat okoz mindnyájunknak. Azzal is, hogy a közgazdász munkakörök nagy részét más szakmák képviselői lepték el: jogászok, földrajztanárok, teológusok, gyermek- és csecsemőorvosok, atomfizikusok, politológusok, mérnökök, agrármérnökök, történészek és mások, ezzel elfedve túltermelésüket. Az állami vezetés régóta nem érti: a gazdaság rendbetétele felkészült közgazdászokat igényelne, akik hasznosíthatnák azokat az ismereteket, amelyeket több éven át az egyetemeken szereztek. (Nem is várható el tőle, hogy megértse, hiszen meg kell nézni, kik a kormány tagjai és kik a stratégák.) Nem vitás, a közgazdasági képzésben átadott ismereteknek működőképesnek kell(ene) lenniük és e téren rengeteg a teendő. A megoldás csak az oktatás minőségének javítása lehet, nem pedig a legrangosabb intézmény bezárása.

A budapesti Corvinus Egyetem (volt) a legrangosabb oktatóhely

Már az első Orbán-kormány meg akarta szüntetni

Az első Orbán-kormány a képzés központi intézményét, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemet tizenegy éve már meg akarta szüntetni. Gondolván, hogy a közgazdaságtan nem önálló szakma, hanem olyan terület, ahol bárki kötetlenül „alkothat”. Nem meglepő ez, hiszen a jogász miniszterelnöknek is állítólag „olyan jól ment” a közgazdászok: környezete szerint „kiválóan kiismerte magát” a gazdasági kérdésekben. (Erről *Debreczeni József* is írt – *Bogár László* közléseire hivatkozva.) Ez a „miniszterelnöki talpraesettség” valójában azt jelentette, hogy a közgazdaságtan nem tudomány, hanem egy közhelyrendszer, amit rá lehet erőltetni a valóságra, amit ismerni sem kell. Ma már az az érzésünk, hogy a gazdaságpolitikát (mindenféle ötletet) nem is *Matolcsy Györgynek*, hanem főnökének „köszönhetjük”. A példa ragadós: a gazdasághoz ma mindenki ugyanolyan jó ért, mint valamikor értett mindenki a futballhoz. És többnyire kockázatmentesen teheti: ritkán kacagják ki azért, amiért néhány éve még harsogó nevetésben tört volna ki a hallgatóság. A jelek szerint a végzett közgazdászok mégis zavaróak lehetnek az elit számára.

Murphy törvénye Magyarországon

Az élet bölcsességeit leíró egyik *Murphy törvény* szerint, ha nem boldogulsz (mint vállalati vagy állami vezetés) a feladataiddal, *fogj rá mindent előddre!* Ha ez sem ad egérutat, akkor *szervezd át a területet!* Ez történik most is pl. a felsőoktatásban. Ahogy ezt már „végigélveztük” tizenegy évvel ezelőtt. A képzeletbeli Murphy is úgy gondolhatta, hogy az ilyen átszervezéseknek nincs valóságos alapja és oka, de az időnyerésen kívül egyéb érdekek is állhatnak mögötte. Mondjuk a saját emberek pozícióba juttatása vagy a „nem szeretem intézmények” eltüntetése. A közgáz nagyon gyanús, azért, mert a múlt rendszerben a Dimitrovról elnevezett téren állt. *Tehát kommunista volt!* – állítják a nem ritkán ilyen múltú potentátok. Ezt akkor mondják, ha valakit vagy valamit ki akarnak szorítani. Ezért nem mondják az ELTE-ről, vagy a BME-ről, pedig az is létezett az „antivilágban”.

Az ilyen átszervezéseknek persze nem hiányzik az (alaptalan) hivatalos magyarázata. Tíz évvel ezelőtt *Pokorni Zoltán* azt állította, azért kellene nagy egyetemek, mert a Világbank ehhez kötötte gigantikus hiteleit, amiből megújul a felsőoktatás. Egy év ment el a huzavonára (mibe is került?), sokakat juttattak rosszabb helyzetbe, voltak, akik megúszták, de a hiteleket azóta sem vettük fel.

Meg kellett védeni a Közgazdasági Egyetemet. Nem volt segítőtárs

Az akkori „reform” egyik ötlete volt, hogy a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem önállóságát meg kell szüntetni, az intézményt be kell olvasztani az ELTE-be, vagy a BME-be. Bár a kormányülésre azzal a megbízatással mentem, hogy az agrár-felsőoktatási intézmények önállóságát védjem, ez ellen a képtelenség ellen is szót kellett, hogy emeljek. És mivel nem találtam partnert a kormány jelenlevő tagjai között, egyedül kellett megvívnom a veszekedésig fajuló vitát *Pokorni Zoltánnal* és kellett megoldást találnom arra, hogy még mit tegyenek a közgáz mellé. (Az érv az volt, hogy a közgáz egyedül kicsi, így került mellé az Államigazgatási Főiskola.)

Nemcsak azért küzdöttem, mert közgazdász vagyok, és mert az én múltamat is el akarták venni, hanem mert stupid volt a javaslat, a gazdaság súlyos problémáinak megoldása ugyanis felkészült közgazdászokat követelne. Miután a miniszterelnök

elfogadta álláspontomat, *Chikán Attila* akkori gazdasági miniszter (leváltása után a közgazdász rektor) – ahogy mondani szokták – „teljesen magáévá tette” az eredményt.

Az egyetem vezetése soha nem köszönte meg, amit az intézményért tettem. Nem is védte meg a közgazdaságra utaló elnevezést, az intézmény nevét a keveset mondó Corvinusra változtatták. De azért aki akarta, tudta, hogy a hazai közgazdászképzés centruma legalább létezik. A Budapesti Műszaki Egyetem nem így járt el, megtartotta régi nevét és kiegészítette az oda is bevitt közgazdasági képzéssel.

Széll Kálmán foroghat a sírjában

A múlt most folytatódik, így válik a múlt és a jövő egyetlen lehangolóan kiábrándító folyamattá. *Pokorni idejében még többletpénzzel kecsegtettek az átszervezéskor, most viszont durva elvonásról van szó.* Szegény *Széll Kálmán* foroghat a sírjában, hogy az értelmetlen megszorítások „tervét” róla nevezték el. Ez a „terv” szolgál alapul ahhoz, hogy a felsőoktatásból három év alatt 88 milliárd forintot vonjanak el. Szorítják a prést és közben tudásalapú társadalomról beszélnek.

Az egyik internetes portál cikke szerint újabb egyetemi összevonásokra kerül sor. A Corvinust, ahol sok külföldi diák is tanul és amit külföldön is közgazdasági felsőoktatási intézményként jegyeznek, megszüntetik. A karokat pedig szétszórják, más egyetemekhez csatolják. A közgazdászhallgatók számát jelentősen lecsökkentik, miközben továbbra is más szakmák állást nem találó képviselői lepik el a közgazdasági területeket. Az államigazgatási képzést viszont önálló egyetem rangjára emelik. Megszüntetik a Képzőművészeti Egyetemet is. Az átalakítások és átnevezések további kára, hogy elvesz a hagyomány, a történelmi folytonosság a felsőoktatásban. A múltat is felszámolják. Meg persze a jövőt is.

Budapest, 2011. május 4.

Dr. Szabadi Béla

Forrás: honlap

<http://szabadibela.hu/kisert.html>